

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ

ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹੀਮ ਫਿਰੋਜ਼ੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

MST. ਸ਼ਫੀਕਾਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1964 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 146-ਡੀ.

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)— ਧਾਰਾ 151 ਅਤੇ 152— ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ
— ਕੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸੁਦਾ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲ
ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ 9)— ਧਾਰਾ 152— ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ .

ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ 23 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ
21 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਗਭਗ 3 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਨੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ (1) ਕੀ ਅਪੀਲ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ
(2) ਕੀ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਦਾ ਸਕੋਪ . ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਅਪੀਲ ਸੀਮਤ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਸੋਧ
ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ
ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ, ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ
ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ

ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੇਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸੇਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਆਰ. ਲੁਥਰਾ , ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ (ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ, 1964, ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। , ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 23 ਦਸੰਬਰ, 1959, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ, ਆਈਟਮ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 6 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ, ਆਈਟਮ ਨੰ. 2 ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਨੰ. 7693, 7700 ਅਤੇ 7701 ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਲਤਾਨ ਯਾਰ ਖ਼ਾਨ ।

ਡੀ.ਕੇ.ਕਪੂਰ , ਐਡਵੋਕੇਟ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੰਨਾ , ਜੇ.-

ਫਿਰੋਜ਼ੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਤੋਂ 4 ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਫਿਰੋਜ਼ੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 23 ਦਸੰਬਰ 1959 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ , ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਬੁਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਮਜ਼ੀਦ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 7693, 7700 ਅਤੇ 7701 ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P-6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਗਲਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੂਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ 21 ਫਰਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24 ਜਨਵਰੀ 1964 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਤੇ 152 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਰਚੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ । ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 12 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ 27 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸੇਧ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਪਰਚੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਿਸਟਰ ਸੁਲਤਾਨ ਯਾਰ ਖਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 12 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। . ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ

ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਸੇਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4. ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਿਤੀ 23 ਦਸੰਬਰ 1959 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 21 ਫਰਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਸੇਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੇਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਘੇਰਾ ਸੀਮਤ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਸੇਧ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੇਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸੇਧ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸੇਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ

ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਮਾਮਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੁਣ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਮੂਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ।

6. ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ 23 ਦਸੰਬਰ 1959 ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਟੀਕਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਸੇਧ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ, ਭਾਵੇਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਗੋਲਾਬ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ ਰੁਏਰ , ਏਆਈਆਰ 1920 ਪੈਟ 622. ਮਲਿਕ ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਲਤਾਨ ਅਹਿਮਦ ਜੇ., ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"ਕੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ (ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੇਧ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, , ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸੇਧ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2. ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਮਦਰਾਸ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਵੈਡਸਵਰਥ ਅਤੇ ਰਾਜਮੰਨਰ , ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਵੀ ਬੈਚੂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਵੈਂਕਟਾਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸਥੀਰਾਜੂ , ਏਆਈਆਰ 1946 ਮਦਰਾਸ 291, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"ਜੇਕਰ ਸੇਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੇਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੂਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਰਕਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨ ਯਾਰ ਖਾਨ ਨੇ ਅਦਿੱਤਿਆ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਬਿਨਾਸ ਚੰਦਰ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਕੈਲ 323 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ। . ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ. __

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Asha Goyal